

Statsforvalteren i Oslo Og Viken
Att:
Postboks 325
1502 MOSS

Innsigelse til planforslag - høring av detaljregulering for friluftssøy i Lysakerfjorden - Bærum kommune Viken

Vi viser til brev fra Bærum kommune 24.10.2022 om høring av ovennevnte detaljreguleringsplanforslag. Fiskeridirektoratet har fått utsatt uttalelsesfrist til 6.1.2023.

Fiskeridirektoratet fremmer innsigelse:

- Med bakgrunn i hensynet til kysttorsk-bestanden i Oslofjorden må planen suppleres med en bestemmelse som entydig klargjør at det ikke kan skje anleggsarbeid i planområdet i gytesesongen for torsk, i perioden fra 1. mars til 30. april

Fiskeridirektoratet vurderer at planforslaget på høring kommer i konflikt med fiskeriinteresser som er av nasjonal betydning, jamfør plan- og bygningsloven § 5-4 og rundskriv H-2/14.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og havbruksnæringenes interesser i planarbeid.

Fiskeridirektoratet uttalte seg til varsel om oppstart av planarbeidet og høring av planprogram i brev datert 11.5.2017. I brev datert 28.5.2020 uttalte vi oss til et tidligere planforslag.

Planformål og bakgrunn

I dokumentet «Del 2 – Mer om saken» skriver kommunen:

«Formålet med planarbeidet er å lage et nytt friluftsområde. Idéen er å bruke steinmasser fra nærliggende infrastrukturprosjekter til en grønn øy. Dette ansees som en klimaklok løsning».

Vurdering av planforslaget

Vurdering av det ferdige tiltaket

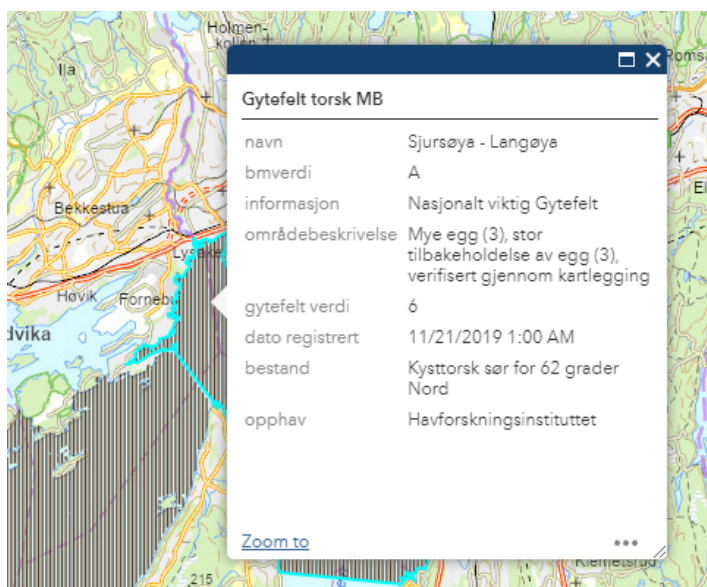
Fiskeridirektoratet er kritisk til den foreslåtte utfyllingen i sjø for å etablere ny friluftssøy. Tiltaket vil etter vår vurdering kunne gi betydelig miljøskade for gytefelt for kysttorsk,

bløtbunnsområde i strandsonen, ålegras o.a. marint biologisk mangfold. Kysttorskbestanden i Sør-Norge er på et historisk lavmål. Viktige leveområder for kysttorsken i Oslofjorden bør ikke bygges ned.

I fagrapporten om naturmangfold er gytefeltet for kysttorsk (økologisk funksjonsområde for fisk) gitt stor verdi (kap. 5.3.1):

«Kysttorsken i Oslofjorden er midlertidig fredet og statusen er kritisk. Dette er en viktig art i tilbakegang så et gyteområde for torsk med høy retensjon vil være styrende for verdivurderingen av dette økologiske funksjonsområdet for fisk som samlet sett får stor verdi.»

Fiskeridirektoratet er usikker på om dette er en riktig verdivurdering. Havforskningsinstituttet har gitt gytefeltet verdi 6 (høyeste verdi) og kategorisert det som et nasjonalt viktig gytefelt. Sammenholdt med den kritiske statusen for kysttorsken i Oslofjorden, vil vi derfor hevde at verdikategorien «svært stor» kan være en riktig vurdering for dette området.

Kartutsnitt fra Fiskeridirektoratets kartløsning Yggdrasil.

Fagrapporten omhandler også en ny registrering av et bløtbunnsområde og en forekomst av ålegras. I verdivurderingen (kap. 5.2.1) står det:

«Bløtbunnsområdet i strandsonen vil være i C-kategori og ålegrasforekomsten er for liten til å klassifiseres. Dette delområdet med bløtbunnsområder i strandsonen vurderes derfor å ha noe verdi.»

I verdivurderingen står det at ålegras ofte er oppvekstområde for fisk, men vurderingen drøfter ikke betydningen av sammenfallet av det registrerte gyteområdet for torsk og de marine naturtypene. Bløtbunnsområder i strandsonen og ålegressenger er naturtyper som er særlig viktige som naturgrunnlag for fiskeriene. Ålegressenger er viktige oppvekst- og beiteområder for fisk, mens bløtbunnsområdene generelt er viktige beiteområder¹. Dette er forhold som med fordel kunne vært belyst i fagrapporten og konsekvensvurderingen. Problemstillingen er kort omtalt i miljørisikovurderingen der det står at «Ålegraset har for lite areal til å ha noe nasjonal viktighet, men lokalt kan den bidra til økt lokal habitat og artsdiversitet» (kap. 4.2) og «Fugl, fisk og marine dyr kan i tillegg påvirkes av at deler av kartlagte forekomster av ålegras og bløtbunnsområdet blir tildekket ved utfyllingen, fordi

¹ For mer informasjon om dette, se Havforskningsinstituttets kunnskapsveileder for marine naturverdier og tiltak i kystsonen: [Bløtbunnsområder i strandsonen | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#) og [Ålegrasenger og andre undervannsenger | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#).

viktige oppvekstområder, gjemmesteder og områder for næringssøk går tapt» (kap. 5.2). Fiskeridirektoratet vil i denne sammenheng framheve at de økologiske kriteriene som ligger til grunn for verdisettingen etter DN-håndbok 19 ikke alltid vil samsvare med den verdien en naturtype-forekomst har for fiskeriene. Verdien for fiskeriene spesielt kan være større enn verdien for naturen generelt.²

Med utgangspunkt i en større vektlegging av naturtypenes betydning for fiskeriene spesielt, vil Fiskeridirektoratet hevde at bløtbunnsområdet og ålegras-forekomsten som et minimum bør gis verdien «stor verdi».

I fagrapportens vurdering av påvirkning og konsekvens er konklusjonen at gytefeltet blir «noe forringet» (kap. 6.3.1):

«Planområdet ligger innenfor et større gyteområde for torsk som omfatter hele indre Oslofjord. Lysakerfjorden brukes også av brisling og laksefisk. Det er usikkerhet knyttet til nøyaktige lokaliteter som brukes av arten, men det er observert fiskeyngel/ung fisk av ubestemt art i tilknytning til Lagmannsgrunnen og Grunne for Gård. Selv om fisk er ikke bundet til et spesifikt substrat og det antas at de vil kunne bruke andre områder når dette sjøområdet blir borte, vil usikkerheten gjøre at påvirkningen på dette funksjonsområde blir noe forringet.»

Bløtbunnsområdet i strandsonen blir også plassert i kategorien «noe forringet» (kap. 6.2.1):

«Omtrent 10 prosent av bløtbunnsområdet i strandsonen, samt noe av den kartlagte forekomsten av ålegras vil dekkes til av fyllingen. Ålegrasforekomsten er liten og både bløtbunn- og ålegrasforekomsten er relativt vanlig forekommende i indre Oslofjord og lokalt i Sandvika og Bærumsbassenget. Denne forekomsten vurderes derfor å bli noe forringet.»

Konsekvensgraden for både det økologiske funksjonsområdet for fisk og bløtbunnsområdet i strandsonen er i fagrapporten satt til 1 minus (-), noe miljøskade. En verdivurdering som foreslått av Fiskeridirektoratet ovenfor vil kunne gi konsekvensgraden 2 minus (--), betydelig miljøskade, for begge utredningstemaene.

Vurdering av anleggsfasen

Vurderingene i fagrapportens kap. 5 og 6 gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkningen gir varige endringer, jf. omtale i kap. 3.4.4.

Konsekvenser i anleggsperioden er omtalt i kap. 7. Der står det blant annet:

«Tiltaket vil kunne medføre noe negative effekter på gytende fisk i området, i form av støyforstyrrelser og avrenning av suspendert materiale som følge av anleggsarbeidet. Økt turbiditet kan også være negativt for egg og larver i gyteområdet. (...) Når det gjelder plastforsøpling fra sprengstein og tennmateriale forutsettes det bruk av metodikk som ikke medfører risiko for denne typen forurensning. Dette er nærmere beskrevet i Miljøriskovurderingen.»

I miljørisikovurderingen gis det flere konkrete råd om skadereduserende tiltak, blant annet:

- Hvis massene blir levert fra andre prosjekter enn Fornebubanen og E18 Vestkorridoren må det gjennomføres en grundig kartlegging av massenes kjemiske egenskaper (potensiale for sur avrenning, utlekking av tungmetaller osv.). (side 28)
- Det anbefales å stille krav til at alle prosjekter som skal levere masser til friluftsoya benytter elektroniske tennsystemer. (side 31)

² Jf. [Marine naturtyper \(fiskeridir.no\)](http://fiskeridir.no).

- Basert på tiltakets størrelse, strømning og forventet mengde partikler i sjøen anbefales det å benytte seg av siltgardin ved utfylling i sjø. (side 32)
- Generelt må det vurderes å legge anleggsarbeider utenom gytesesongen for torsk som er fra mars til april. (side 32)

Oppfølgingen av disse konkrete rådene er ikke tilstrekkelig sikret i planbestemmelsene. I bestemmelsene er det kun generelle krav knyttet til miljøoppfølgingsplan, prosjektgjennomføringsplan og kontroll- og måleprogram. Bestemmelsene må suppleres med konkrete krav som sikrer at de konkrete skadereduserende tiltakene blir gjennomført.

For Fiskeridirektoratet er det særlig viktig at planen suppleres med en bestemmelse som entydig klargjør at *det kan ikke skje anleggsarbeid i planområdet i gytesesongen for torsk, i perioden fra 1. mars til 30. april* (jf. pbl § 12-7 nr. 2). Det er knyttet innsigelse til dette punktet.

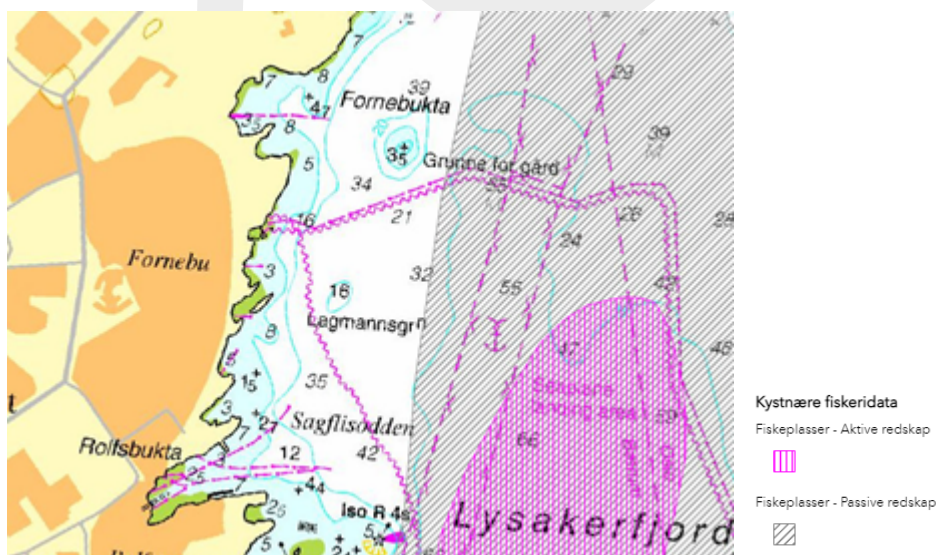
I miljørisikovurderingen står det at eventuelle forbud mot gjennomføring av anleggsarbeid i spesifikke måneder må settes opp mot antatt forlenget anleggstid. Med bakgrunn i den store betydningen gyteområdet har for kysttorsk i Oslofjorden, kan ikke Fiskeridirektoratet se at hensynet til anleggstid kan vektlegges mer enn hensynet til kysttorsk-bestanden.

Fiskerienes bruksområder

I vår uttalelse til varsel om oppstart og høring av planprogram gjorde vi kommunen oppmerksom på registrerte fiskeplasser i nærområdet:

«Innenfor det viste planområdet er det registrert områder hvor det drives fiske. På feltet «Vassholmen-Lysaker» drives det yrkesfiske med passive redskaper som garn, line, ruser og teiner etter torsk, lyr, sei, piggvar og rødspette. Her foregår også et viktig fritids- og turistfiske. Videre er det registrert et rekefelt, «Vestfjorden» noe lenger ut i fjorden. Feltene ligger ca. 300-400 meter utenfor Lagmannsholmen naturreservat. I tillegg vil det kunne utøves et generelt fiske innenfor planområdet.»
(...)

«Fiskeridirektoratet region Sør anbefaler også at man belyser nærmere hvilke betydning ulike plasseringer av øy/øyer vil kunne ha for fiskeriene i området, og at man utfyller listen «Temaer som skal belyses i planbeskrivelsen» med dette temaet.»

Kartutsnitt fra Fiskeridirektoratets kartløsning Yggdrasil.

Med bakgrunn i den dårlige miljøtilstanden i Oslofjorden, er det i dag lite fiskeriaktivitet i Lysakerfjorden. Når miljøtilstanden blir bedre og fiskebestandene større, øker forhåpentligvis

denne aktiviteten igjen. Det er derfor viktig å ivareta hensynet til områder som er egnet for utøvelse av fiske. De nevnte fiskeplassene bør omtales i beskrivelsen av planområdet.

Om videre planprosess

I samsvar med samordningen av statlige innsigelser, sender Fiskeridirektoratet dette brevet til Statsforvalteren i Viken.

Fiskeridirektoratet imøteser videre dialog med statsforvalteren og kommunen om de delene av planen som vi har fremmet innsigelse til. Vi oppfordrer også kommunen til å ta hensyn til våre faglige råd og merknader til de andre delene av planforslaget.

Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 22/15910 og benytte e-post-adressen postmottak@fiskeridir.no.

Med hilsen

Tom Hansen
konstituert seksjonssjef

Knut Kristian Skjolden
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Statsforvalteren I Oslo Og Viken

Postboks 325

1502

MOSS

Kopi til:

Bærum Kommune

Fiskerlaget Sør

Indre Oslofjord Fiskerlag

Indre Oslofjord Fiskerlag

Kystverket

Sør-Norges Fiskerlag

Postboks 700

Stenersgata 2

1304

0184

SANDVIKA

OSLO

Postboks 1502

e-post

6025

Ålesund

KOP

